

תקנות חז"ל

מפתח	רבנן תקנו שיאמרו השכיבנו	ברכות ט:ב
	אלא כיון דתקיננו רבנן השכיבנו כגאולה אריכתא	
מפתח	תקנו שיאמרו יהיו לרצון אחר י"ח ברכות	ברכות ט:ב
	הואיל ולא אמרו דוד אלא לאחר י"ח פרשיות לפיכך תקיננו רבנן לאחר י"ח ברכות	
מפתח	עזרא תיקן טבילה לבעלי קריין	ברכות כב:ב
	והאמר מר עזרא תקן טבילה לבעלי קריין	
מפתח	תיקנו שיהא אוחז התפילין בידו ונכנס לבית הכסא	ברכות כג:א
	בראשונה היו מניחין תפילין בחורין הסמוכין לבית הכסא ובאין עכברים ונוטלין אותן התקיננו שיהו מניחין אותן בחלונות הסמוכות לרשות הרבים ובאין עוברי דרכים ונוטלין אותן התקיננו שיהא אוחזן בידו ונכנס	
מפתח	התקיננו שיהו מניחין את התפילין בחלונות הסמוכות	ברכות כג:א
	התקיננו שיהו מניחין אותן בחלונות הסמוכות לרשות הרבים ובאין עוברי דרכים ונוטלין אותן	
מפתח	תפלות אבות תקנום	ברכות כו:ב
	רבי יוסי ברבי חנינא אמר תפלות אבות תקנום	
מפתח	רבי יהושע בן לוי אמר תפלות כנגד תמידין תקנום	ברכות כו:ב
	רבי יהושע בן לוי אמר תפלות כנגד תמידין תקנום	
מפתח	משה תיקן לישראל ברכת הזן	ברכות מח:ב
	אמר רב נחמן משה תקן לישראל ברכת הזן	
מפתח	יהושע תיקן להם ברכת הארץ כיון שנכנסו לארץ	ברכות מח:ב
	יהושע תקן להם ברכת הארץ כיון שנכנסו לארץ	
מפתח	דוד ושלמה תקנו בונה ירושלים	ברכות מח:ב
	דוד ושלמה תקנו בונה ירושלים דוד תקן על ישראל עמך ועל ירושלים עירך ושלמה תקן על הבית הגדול והקדוש	
מפתח	הטוב והמטיב ביבנה תקנוה כנגד הרוגי ביתר	ברכות מח:ב
	הטוב והמטיב ביבנה תקנוה כנגד הרוגי ביתר דאמר רב מתנא אותו היום שניתנו הרוגי ביתר לקבורה	
מפתח	והתקיננו שיהא אדם שואל את שלום חברו בשם	ברכות נד:א
	והתקיננו שיהא אדם שואל את שלום חברו בשם שנאמר (רות ב, ד) והנה בעז בא מבית לחהם ויאמר לקוצרים ה' עמכם ויאמרו לו יברכך השם	
מפתח	שמעון בן שטח תיקן כתובה לאשה	שבת יד:ב
	שמעון בן שטח תיקן כתובה לאשה	
מפתח	שלמה תיקן עירובין ונטילת ידים	שבת יד:ב
	אמר שמואל בשעה שתיקן שלמה עירובין ונטילת ידים יצתה בת קול ואמרה (משלי כג, טו) בני אם חכם לבך ישמח לבי גם אני (משלי כז, יא) חכם בני ושמח לבי ואשיבה חורפי דבר אתא	
מפתח	שלמה תיקן עירובין ונטילת ידים	עירובין יז:א
	מותרין בגזל עצים יבשים:האי תקנתא דיהושע הוה דאמר מר עשרה תנאים התנה יהושע שיהו מרעין בחורשין ומלקטין עצים משדותיהן התם בהיזמי והיגי הכא בשאר עצים אי נמי התם במחוברין הכא בתלושין אי נמי התם בלחין הכא ביבשים	
מפתח	שלמה תיקן עירובין ונטילת ידים	עירובין כא:ב
	שתיקן שלמה עירובין ונטילת ידים יצתה בת קול ואמרה (משלי כג, טו) בני אם חכם לבך ישמח לבי	
מפתח	התקין ר"ג הזקן שיש להן אלפים אמה לכל רוח	עירובין מה:א
	התקין ר"ג הזקן שיש להן אלפים אמה לכל רוח	

תקנות חז"ל

התקיננו שיהו חוזרין למקומן בכלי זינן	מפתח
התקיננו שיהו חוזרין למקומן בכלי זינן רב נחמן בר יצחק אמר ל"ק כאן שנצחו ישראל את אומות העולם כאן שנצחו אומות העולם את עצמן	עירובין מה:א
יעקב אבינו תיקן שיהיו אומרים "ברוך שם ... בלחש	מפתח
באותה שעה פתח יעקב אבינו ואמר ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד אמרי רבנן היכי נעביד נאמרוהו לא אמרו משה רבינו לא נאמרוהו אמרו יעקב התקיננו שיהיו אומרים אותו בחשאי	פסחים נו:א
התקיננו שיהיו מחלקין את עורות הקדשים מערב שבת לע"ש	מפתח
ת"ר בראשונה היו מניחין עורות קדשים בלשכת בית הפרוה לערב היו מחלקין אותן לאנשי בית אב והיו בעלי זרועות נוטלין אותן בזרוע התקיננו שיהיו מחלקין אותן מערב שבת לע"ש	פסחים נו:א
תקנו להן לישראל שיהיו אומרים שירת הים על כל צרה וצרה שלא תבא	מפתח
אמר שמואל שיר שבתורה משה וישראל אמרוהו בשעה שעלו מן הים והלל זה מי אמרו נביאים שביניהן תקנו להן לישראל שיהיו אומרים אותו על כל פרק ופרק ועל כל צרה וצרה שלא תבא עליהן ולכשנגאלין אומרים אותו על גאולתן	פסחים ק"ז:א
התקיננו שיהיו מזכירין שם שמים אפילו בשטרות	מפתח
שגזרה מלכות יון גזרה שלא להזכיר שם שמים על פיהם וכשגברה מלכות חשמונאי ונצחום התקיננו שיהיו מזכירין שם שמים אפילו בשטרות וכך היו כותבים בשנת כך וכך ליוחנן כהן גדול לאל עליון	ראש השנה
כשבת המקדש היה קיים הין מחללין את השבת לקידוש החודש מפני תקנת הקרבן	מפתח
על שני חדשים מחללין את השבת על ניסן ועל תשרי שבהן שלוחין יוצאין לסוריא ובהן מתקנין את המועדות וכשהיה בית המקדש קיים מחללין אף על כולן מפני תקנת הקרבן	ראש השנה
כשהפסיקו להקריב קורבנות התקיננו שלא יהו מחללין אלא על ניסן ותשרי	מפתח
ת"ר בראשונה היו מחללין אף על כולן משחרב בית המקדש אמר להן רבן יוחנן בן זכאי וכי יש קרבן התקיננו שלא יהו מחללין אלא על ניסן ועל תשרי בלבד	ראש השנה
משקלקלו הבייתוסים התקיננו שלא יהו מקבלין עדות אלא מן המכירין	מפתח
אם אינן מכירין אותו משלחין עמו אחר להעידו בראשונה היו מקבלין עדות החדש מכל אדם משקלקלו הבייתוסים התקיננו שלא יהו מקבלין אלא מן המכירין	ראש השנה
התקיננו שלא יהו מקבלין עדות אלא מן המכירין	מפתח
אמר להם שמעתי שבקשו בייתוסים להטעות את חכמים אמרתי אלך אני ואודיע להם שמא יבואו בני אדם שאינם מהוגנין ויטעו את חכמים אמרו לו מאתים זוז נתונין לך במתנה והשוכרך ימתח על העמוד באותה שעה התקיננו שלא יהו מקבלין אלא מן המכירין	ראש השנה
משקלקלו הכותים התקיננו שיהו שלוחין יוצאין	מפתח
בראשונה היו משיאין משואות משקלקלו הכותים התקיננו שיהו שלוחין יוצאין	ראש השנה
התקין רבן גמליאל הזקן שיהו מהלכין אלפים אמה לכל רוח	מפתח
חצר גדולה היתה בירושלים ובית יעזק היתה נקראת ולשם כל העדים מתכנסין ובית דין בודקין אותם שם וסעודות גדולות עושין להם בשביל שיהו רגילין לבא בראשונה לא היו זזין משם כל היום התקיננו רבן גמליאל הזקן שיהו מהלכין אלפים אמה לכל רוח ולא אלו בלבד אלא אף חכמה הבאה ליילד והבא להציל מן הדליקה ומן הגייס ומן הנהר ומן המפולת הרי אלו כאנשי העיר ויש להם אלפים לכל רוח	ראש השנה
התקין רבן יוחנן בן זכאי שיהו תוקעין	מפתח
משחרב בהמ"ק התקיננו רבן יוחנן בן זכאי שיהו תוקעין בכל מקום שיש בו ב"ד אמר רבי אלעזר לא התקין רבן יוחנן בן זכאי אלא ביבנה בלבד אמרו לו אחד יבנה ואחד כל מקום שיש בו בית דין	ראש השנה
התקין רבן יוחנן בן זכאי שיהא לולב	מפתח
בראשונה היה הלולב ניטל במקדש שבעה ובמדינה יום אחד משחרב בית המקדש התקיננו רבן יוחנן בן זכאי שיהא לולב ניטל במדינה שבעה זכר למקדש	ראש השנה
התקין רבן יוחנן בן זכאי שיהא יום הנף כולו אסור	מפתח
דתנן משחרב בית המקדש התקיננו רבן יוחנן בן זכאי שיהא יום הנף כולו אסור א"ר יהודה והלא מן התורה הוא אסור דכתיב עד עצם היום הזה	ראש השנה
התקיננו שלא יהו מקבלין אלא עד המנחה	מפתח
בראשונה היו מקבלין עדות החדש כל היום פעם אחת נשתהו העדים מלבוא ונתקלקלו הלויים בשיר התקיננו שלא יהו מקבלין אלא עד המנחה ואם באו עדים מן המנחה ולמעלה נוהגין אותו היום קודש ולמחר קודש	ראש השנה

תקנות חז"ל

התקין רבן יוחנן בן זכאי שיהו מקבלין עדות החדש	מפתח
משחרב בית המקדש התקין רבן יוחנן בן זכאי שיהו מקבלין עדות החדש כל היום	ראש השנה
התקינו שלא יהו מקבלין עדות החדש	מפתח
התקינו שלא יהו מקבלין עדות החדש אלא כדי שיהא שהות ביום להקריב תמידין ומוספין ונסכיהם ולומר שירה שלא בשיבוש	ראש השנה
אין כהנים רשאים לעלות בסנדליהן לדוכן	מפתח
ת"ר אין כהנים רשאים לעלות בסנדליהן לדוכן וזו אחד מתשע תקנות שהתקין ריב"ז	ראש השנה
התקינו שיהו קושרין אותו על פתח אולם מבפנים	מפתח
בראשונה היו קושרין לשון של זהורית על פתח אולם מבחוץ הלבין היו שמחין לא הלבין היו עצבין התקינו שיהו קושרין אותו על פתח אולם מבפנים ועדיין היו מציצין ורואין הלבין היו שמחין לא הלבין היו עצבין התקינו שיהו קושרין אותו חציו בסלע וחציו בין קרניו של שעיר המשתלח	ראש השנה
התקין רבן יוחנן בן זכאי שאפילו ראש בית דין בכל מקום שלא יהו העדים הולכין אלא למקום הוועד	מפתח
מר ר' יהושע בן קרחה ועוד זאת התקין רבן יוחנן בן זכאי שאפילו ראש בית דין בכל מקום שלא יהו העדים הולכין אלא למקום הוועד	ראש השנה
דתקינו לה שלא יאמרו כהן גדול חבוש בבית האסורין	מפתח
ולשכה טעמא לחוד רבנן סברי דירה בעל כרחה שמה דירה ורבי יהודה סבר דירה בעל כרחה לא שמה דירה ומדרבנן הוא דתקינו לה שלא יאמרו כהן גדול חבוש בבית האסורין	יומא י"ב
התקינו שיהיו קושרין את הלשון של זהורית על פתח אולם מבפנים ועדיין היו מציצין ורואין הלבין היו שמחין ל	מפתח
ת"ר בראשונה היו קושרין לשון של זהורית על פתח האולם מבחוץ הלבין היו שמחין לא הלבין היו עצבין ומתביישין התקינו שיהיו קושרין על פתח אולם מבפנים ועדיין היו מציצין ורואין הלבין היו שמחין לא הלבין היו עצבין התקינו שיהיו קושרין אותו חציו בסלע וחציו בין קרניו	יומא סז:א
התקין רבן יוחנן בן זכאי שיהא לולב ניטל במדינה	מפתח
בראשונה היה לולב ניטל במקדש שבעה ובמדינה יום אחד משחרב בית המקדש התקין רבן יוחנן בן זכאי שיהא לולב ניטל במדינה שבעה זכר למקדש ושיהא יום הנף כולו אסור	סוכה מא:א
התקין רבן יוחנן בן זכאי שיהא יום הנף כולו אסור	מפתח
ויקרא כג, יד עד עצם היום הזה עד עיצומו של יום וקסבר עד ועד בכלל ומי סבר ליה כוותיה והא מפליג פליג עליה (דתניא) משחרב בית המקדש התקין רבן יוחנן בן זכאי שיהא יום הנף כולו אסור אמר לו רבי יהודה והלא מן התורה הוא אסור דכתיב עד עצם היום הזה עד עיצומו של יום רבי יהודה הוא דקא טעי הוא סבר מדרבנן קאמר ולא היא מדאורייתא קאמר והא התקין קאמר מאי התקין דרש והתקין	סוכה מא:ב
התקינו שיהא כל אחד ואחד נוטל בביתו	מפתח
ומלמדין אותם לומר כל מי שמגיע לולבי לידו הרי הוא לו במתנה למחר משכימין ובאין והחזנין זורקין אותם לפניהם והן מחטפין ומכין איש את חבירו וכשראו ב"ד שבאו לידי סכנה התקינו שיהא כל אחד ואחד נוטל בביתו ויעבירו ארבע אמות ברשות הרבים	סוכה מב:ב
התקינו שיהו נשים יושבות מלמעלה ואנשים מלמטה	מפתח
אמר רבי אלעזר כאותה ששינינו חלקה היתה בראשונה והקיפוח גזוזטרא והתקינו שיהו נשים יושבות מלמעלה ואנשים מלמטה תנו רבנן בראשונה היו נשים מבפנים ואנשים מבחוץ והיו באים לידי קלות ראש התקינו שיהו נשים יושבות מבחוץ ואנשים מבפנים ועדיין היו באין לידי קלות ראש התקינו שיהו נשים יושבות מלמעלה ואנשים מלמטה	סוכה נא:ב
התקינו שיהו שלוחין יוצאין	מפתח
אמר אביי כותיה דרב מסתברא דתנן בראשונה היו משיאין משואות משקלקלו הכותים התקינו שיהו שלוחין יוצאין	ביצה ד:ב
התקינו שלא יהו מקבלים את העדים אלא עד המנחה	מפתח
ונתקלקלו הלויים בשיר התקינו שלא יהו מקבלים את העדים אלא עד המנחה ואם באו עדים מן המנחה ולמעלה נוהגין אותו היום קדש ולמחר קדש	ביצה ה:א
התקין רבן יוחנן בן זכאי שיהו מקבלין עדות החדש	מפתח
משחרב בית המקדש התקין רבן יוחנן בן זכאי שיהו מקבלין עדות החדש כל היום	ביצה ה:א

תקנות חז"ל

משה תיקן להם לישראל שמונה משמרות	מפתח
תנא ר"ש בן אלעזר כהנים ולוים וכלי שיר מעכבין את הקרבן במאי קמיפלגי מר סבר עיקר שירה בפה ומר סבר עיקר שירה בכלי אמר רב חמא בר גוריא אמר רב משה תיקן להם לישראל שמונה משמרות ארבעה מאלעזר וד' מאיתמר בא שמואל והעמידן על שש עשרה בא דוד והעמידן על עשרים וארבעה	תענית כז:א
התקינו נביאים הראשונים עשרים וארבעה משמרות על כל משמר ומשמר	מפתח
מאי קאמר ה"ק אלו הן מעמדות ומה טעם תקינו מעמדות לפי שנאמר (במדבר כז, ב) צו את בני ישראל ואמרת אליהם את קרבני לחמי לאשי והיאך קרבנו של אדם קרב והוא אינו עומד על גביו התקינו נביאים הראשונים עשרים וארבעה משמרות על כל משמר ומשמר היה מעמד בירושלים של כהני' ושל לויים ושל ישראלים	תענית כז:א
זמנים הרבה תקנו להם	מפתח
כנה"ג תקינו היכא רמיזא אמר רב שמן בר אבא א"ר יוחנן אמר קרא (אסתר ט, לא) לקיים את ימי הפורים האלה בזמניהם זמנים הרבה תקנו להם האי מיבעיא ליה לגופיה א"כ לימא קרא זמן מאי זמניהם זמנים טובא ואכתי מיבעי ליה זמנו של זה לא כזמנו של זה	מגילה בא: בא:
משה תיקן להם לישראל שיהו שואלין ודורשין	מפתח
משה תיקן להם לישראל שיהו שואלין ודורשין בענינו של יום הלכות פסח בפסח הלכות עצרת בעצרת והלכות חג בחג	מגילה דא:
עזרא תיקן להן לישראל שיהו קורין קללות שבתורת כהנים קודם עצרת	מפתח
תניא ר' שמעון בן אלעזר אומר עזרא תיקן להן לישראל שיהו קורין קללות שבתורת כהנים קודם עצרת ושבמשנה תורה קודם ר"ה מאי טעמא אמר אביי ואיתימא ריש לקיש כדי שתכלה השנה וקללותיה בשלמא שבמשנה תורה איכא כדי שתכלה שנה וקללותיה	מגילה לא:ב
משה תיקן להם לישראל שיהו שואלין ודורשין	מפתח
משה תיקן להם לישראל שיהו שואלין ודורשין בענינו של יום הלכות פסח בפסח הלכות עצרת בעצרת הלכות חג בחג	מגילה לב:א
התקינו שיהו הכל מביאין בסלי נצרים	מפתח
תנו רבנן בראשונה היו מוליכין בבית האבל עשירים בקלות של כסף ושל זהב ועניים בסלי נצרים של ערבה קלופה והיו עניים מתביישים התקינו שיהו הכל מביאין בסלי נצרים של ערבה קלופה מפני כבודן של עניים	מועד קטן
התקינו שיהו הכל משקין בזכוכית צבועה	מפתח
בראשונה היו משקין בבית האבל עשירים בזכוכית לבנה ועניים בזכוכית צבועה והיו עניים מתביישיין התקינו שיהו הכל משקין בזכוכית צבועה מפני כבודן של עניים	מועד קטן
התקינו שיהו מכסין פני הכל מפני כבודן של עניים	מפתח
בראשונה היו מגלין פני עשירים ומכסין פני עניים מפני שהיו מושחרין פניהן מפני בצורת והיו עניים מתביישיין התקינו שיהו מכסין פני הכל מפני כבודן של עניים	מועד קטן
התקינו שיהו הכל מוציאין בכליכה	מפתח
בכליכה והיו עניים מתביישיין התקינו שיהו הכל מוציאין בכליכה מפני כבודן של עניים	מועד קטן
התקינו שיהו מניחין תחת הכל מפני כבודן	מפתח
בראשונה היו מניחין את המוגמר תחת חולי מעים מתים והיו חולי מעים חיים מתביישיין התקינו שיהו מניחין תחת הכל מפני כבודן של חולי מעים חיים	מועד קטן
התקינו שיהו מטבילין על גבי כל הנשים	מפתח
בראשונה היו מטבילין את הכלים על גבי נדות מתות והיו נדות חיות מתביישות התקינו שיהו מטבילין על גבי כל הנשים מפני כבודן של נדות חיות	מועד קטן
התקינו שיהו מטבילין על גב הכל	מפתח
בראשונה מטבילין על גבי זבין מתים והיו זבין חיים מתביישיין התקינו שיהו מטבילין על גב הכל מפני כבודן של זבין חיים	מועד קטן

תקנות חז"ל

מפתח	ונהגו העם אחריו לצאת בכלי פשתן	מפתח
קטן מועד	בראשונה היתה הוצאת המת קשה לקרוביו יותר ממתתו עד שהיו קרוביו מניחין אותו ובורחין עד שבא רבן גמליאל ונהג קלות ראש בעצמו ויצא בכלי פשתן ונהגו העם אחריו לצאת בכלי פשתן	
מפתח	זמנים הרבה תקנו להם חכמים לקריאת מגילה	מפתח
יג:ב יבמות	אמר ר' יוחנן (אסתר ט, לא) לקיים את ימי הפורים בזמניהם זמנים הרבה תיקנו להם חכמים	
מפתח	עזרא תקן שאין בתי דינין קבועין אלא בשני ובחמישי	מפתח
ג:א כתובות	אלא מתקנת עזרא ואילך שאין בתי דינין קבועין אלא בשני ובחמישי	
מפתח	תקנת בנות ישראל שיהא שמח עמה שלשה ימים	מפתח
ה:א כתובות	שקדו חכמים על תקנת בנות ישראל שיהא שמח עמה שלשה ימים חמישי בשבת וערב שבת	
מפתח	שקדו חכמים על תקנת בנות ישראל שיהא שמח עמה ג' ימים	מפתח
ז:א כתובות	דתניא שקדו חכמים על תקנת בנות ישראל שיהא שמח עמה ג' ימים	
מפתח	חכמים תקנו להם לבנות ישראל לבתולה מאתים	מפתח
י:א כתובות	אמר שמואל משום רבי שמעון בן אלעזר חכמים תקנו להם לבנות ישראל לבתולה מאתים ולאמנה מנה והם האמינוהו שאם אמר פתח פתוח מצאתי נאמן א"כ מה הועילו חכמים בתקנתם	
מפתח	באושא התקינו שיהא אדם מתגלגל עם בנו	מפתח
ג:א כתובות	באושא התקינו שיהא אדם מתגלגל עם בנו עד שתים עשרה שנה מכאן ואילך יורד עמו לחייו	
מפתח	באושא התקינו האשה שמכרה בנכסי מלוג בחיי בעלה ומתה הבעל מוציא מיד הלקוחות	מפתח
ג:א כתובות	באושא התקינו האשה שמכרה בנכסי מלוג בחיי בעלה ומתה הבעל מוציא מיד הלקוחות	
מפתח	בעלייה התקינו שיהו בנות ניזונות מן המטלטלין	מפתח
ב:ב כתובות	דאמר רב יצחק בר יוסף בעלייה התקינו שיהו בנות ניזונות מן המטלטלין תא שמע בידיה דרבי בנאי אחוה דרבי חייא בר אבא הוו מטלטלין דיתמי אתו לקמיה דשמואל א"ל זיל זון מאי לאו למזוני וכדרב יצחק בר יוסף סבירא ליה לא התם לפרנסה הואי ושמואל לטעמיה דאמ	
מפתח	באושא התקינו המבזבז אל יבזבז יותר מחומש	מפתח
ז:ב כתובות	באושא התקינו המבזבז אל יבזבז יותר מחומש הני מילי מחיים שמא ירד מנכסיו אבל לאחר מיתה לית לן בה	
מפתח	באושא התקינו האשה שמכרה בנכסי מלוג בחיי בעלה ומתה הבעל מוציא מיד הלקוחות	מפתח
ב:ב ע"ב כתובות	דא"ר יוסי בר' חנינא באושא התקינו האשה שמכרה בנכסי מלוג בחיי בעלה ומתה הבעל מוציא מיד הלקוחות מתניתין בחייה ולפירות תקנת אושא בגופה של קרקע ולאחר מיתה	
מפתח	שמעון בן שטח תיקן שיהיו כל נכסי הבעל אחראין לכתובתה	מפתח
פ:ב כתובות	בראשונה היו כותבין לבתולה מאתים ולאמנה מנה והיו מזקינין ולא היו נושאין נשים עד שבא שמעון בן שטח ותיקן כל נכסיו אחראין לכתובתה	
מפתח	התקינו שיהיו מניחין אותה בבית חמיה	מפתח
פ:ב כתובות	תניא נמי הכי בראשונה היו כותבין לבתולה מאתים ולאמנה מנה והיו מזקינין ולא היו נושאין נשים התקינו שיהיו מניחין : אותה בבית אביה ועדיין כשהוא כועס עליה אומר לה לכי אצל כתובתיך התקינו שיהיו מניחין אותה בבית חמיה	
מפתח	תקנו תפלה בלחש כדי שלא לבייש את עוברי עבירה	מפתח
טו:ב סוטה	האמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי מפני מה תקנו תפלה בלחש כדי שלא לבייש את עוברי עבירה	

תקנות חז"ל

תקנת רבי יוחנן בן זכאי שאין הכהנים רשאים לעלות בסנדליהן לדוכן	מפתח
רבנן אמרי מהכא דאין הכהנים רשאים לעלות בסנדליהן לדוכן וזהו אחת מתשע תקנות שהתקין רבן יוחנן בן זכאי מאי טעמא לאו משום כבוד צבור אמר רב אשי לא התם שמא נפסקה לו רצועה בסנדלו והדר אזיל למיקטריה ואמרי בן גרושה או בן חלוצה הוא	גיטין מ:א
הכותב טופסי גיטין צריך שיניח מקום האיש ומקום האשה ומקום הזמן	מפתח
הכותב טופסי גיטין צריך שיניח מקום האיש ומקום האשה ומקום הזמן שטרי מלוה צריך שיניח מקום המלוה מקום הלוה מקום המעות מקום הזמן שטרי מקח צריך שיניח מקום הלוקח ומקום המוכר מקום המעות מקום השדה ומקום הזמן מפני התקנה רבי יהודה פוסל בכולן ר' אלעזר מכשיר בכולן חוץ מגיטי נשים שנאמר (דברים כז, א) וכתב לה לשמה	גיטין כ:א
התקין רבן גמליאל הזקן שלא יהו עושין כן	מפתח
השולח גט לאשתו והגיע בשליח או ששלח אחריו שליח ואמר לו גט שנתתי לך בטל הוא הרי זה בטל קידם אצל אשתו או ששלח אצלה שליח ואמר לה גט ששלחתי לך בטל הוא הרי זה בטל אם משהגיע גט לידה שוב אינו יכול לבטלו בראשונה היה עושה ב"ד ממקום אחר ומבטלו התקין רבן גמליאל הזקן שלא יהו עושין כן מפני תיקון העולם	גיטין ל:ב
תקנת ממזרים	מפתח
מאי מפני תיקון העולם ר' יוחנן אמר מפני תקנת ממזרים ריש לקיש אמר מפני תקנת עגונות ר' יוחנן אמר מפני תקנת ממזרים	גיטין ל:א
התקין ר"ג הזקן שיהא כותב איש פלוני	מפתח
בראשונה היה משנה שמו ושמה שם עירו ושם עירה התקין ר"ג הזקן שיהא כותב איש פלוני וכל שום שיש לו אשה פלונית וכל שום שיש לה מפני תיקון העולם	גיטין ל:ב
התקין ר"ג הזקן שתהא נודרת ליתומים	מפתח
אין אלמנה נפרעת מנכסי יתומים אלא בשבועה נמנעו מלהשביעה התקין ר"ג הזקן שתהא נודרת ליתומים כל מה שירצו וגובה כתובתה העדים חותמין על הגט מפני תיקון העולם והלל התקין פרוזבול מפני תיקון העולם	גיטין ל:ב
התקינו שיהא עדים מפרשין שמותיהן	מפתח
התקינו שיהא עדים מפרשין שמותיהן בגיטין מפני תיקון העולם	גיטין ל:א
הלל התקין פרוזבול שלא ימנעו העם מלהלוות	מפתח
הלל התקין פרוזבול וכו':תנן התם פרוזבול אינו משמט זה אחד מן הדברים שהתקין הלל הזקן שראה את העם שנמנעו מלהלוות זה את זה ועברו על מה שכתוב בתורה (דברים טו, ט) השמר לך פן יהיה דבר עם לבבך בליעל	גיטין ל:א
מריש הגזול שבנאו בבירה יטול את דמיו מפני תקנת השבים	מפתח
העיד רבי יוחנן בן גודגדא על החרשת שהשיאה אביה שהיא יוצאה בגט ועל קטנה בת ישראל שנשאת לכהן שאוכלת בתרומה ואם מתה בעלה יורשה ועל המריש הגזול שבנאו בבירה שיטול את דמיו מפני תקנת השבים	גיטין נה:א
ב"ה אומרים אין לו אלא דמי מריש בלבד משום תקנת השבין	מפתח
תנו רבנן גזל מריש ובנאו בבירה ב"ש אומרים מקעקע כל הבירה כולה ומחזיר מריש לבעליו וב"ה אומרים אין לו אלא דמי מריש בלבד משום תקנת השבין	גיטין נה:א
התקין הלל הזקן שיהא חולש את מעותיו ללשכה ויהא שובר את הדלת ונכנס	מפתח
התקין הלל הזקן שיהא חולש את מעותיו ללשכה ויהא שובר את הדלת ונכנס ואימתי שירצה הלה יבוא ויטול את מעותיו	גיטין עד:ב